Remissvar

Datum
2026-11-05

Ert datum
2026-08-10

Dnr
2026-01016

Er beteckning
KN2026/01456

Handläggare
Malin Hellström-Carlsson

Regeringskansliet
Klimat- och näringslivsdepartementet

Översyn av förordningen om myndigheters klimatanpassning (SMHI)

Statskontoret kommenterar i det här remissvaret de förslag som har betydelse ur ett förvaltnings- och styrningsperspektiv.

Sammanfattning

Statskontoret tillstyrker

1. förslaget om att fler myndigheter bör omfattas av klimatanpassningsförordningen (4.1)
2. förslagen om att bredda och förtydliga klimatanpassningsförordningen vad gäller myndigheternas ansvar (4.2)
3. förslagen om att bredda och förtydliga länsstyrelsernas uppdrag (4.3)
4. övriga föreslagna förändringar (4.4).

Statskontoret understryker att våra ställningstaganden förutsätter att regeringen vidare analyserar förslagens påverkan på myndigheternas kostnader, inklusive eventuella finansieringslösningar.

Statskontorets ställningstaganden förutsätter mer specifika kostnadsberäkningar och finansieringslösningar

Statskontoret anser att rapportens konsekvensutredning inte innehåller en tillräckligt god analys av hur förslagen påverkar myndigheternas kostnader. SMHI:s kostnadsberäkningar är översiktliga och ibland otydliga.

Vi saknar bl.a. en differentierad kostnadsberäkning baserad på myndigheternas befintliga arbete med klimatanpassning. Rimligtvis borde kostnaderna skilja sig mellan myndigheterna beroende på hur mycket de redan arbetar med klimatanpassning i dag. I detta sammanhang noterar vi särskilt att SMHI anser att de själva behöver mer resurser för att utveckla vägledningen om klimatanpassning till myndigheterna, men de motiverar inte detta i rapporten. Statskontoret bedömer att det förändrade arbetet borde vara något som SMHI kan hantera inom ramen för befintliga resurser. Vår bedömning grundar sig på att flera av de föreslagna förändringarna innebär att regeringen uppdaterar förordningen i linje med den typen av vägledning som SMHI redan ger till många myndigheter.

Vi saknar också en analys av om förslagen kan leda till att göra arbetet mer kostnadseffektivt. Det skulle t.ex. kunna gälla för förslagen som innebär harmoniseringar och som leder till minskad administrativ börda för myndigheterna.

Sammantaget är det svårt att förstå hur omfattande förslagen är, t.ex. i vilken utsträckning det handlar om nya eller utökade åtaganden för myndigheterna, och om kostnaderna är motiverade.

Avsaknaden av finansieringsförslag försvårar ytterligare möjligheten att bedöma förslagens genomförbarhet. Statskontoret understryker att ofinansierade förslag riskerar att leda till att förändringarna inte får avsett genomslag, eller att annat viktigt arbete på myndigheterna får stå tillbaka.

Våra övriga ställningstaganden i det här remissvaret förutsätter därför att regeringen framåt gör en mer djupgående analys av förslagens effekter på myndigheternas kostnader samt eventuella finansieringslösningar.

Statskontoret tillstyrker förslaget om att fler myndigheter bör omfattas av klimatanpassningsförordningen (4.1)

Statskontoret tillstyrker förslaget om att ytterligare tio myndigheter ska omfattas av förordningen. Dessa myndigheter är Arbetsmiljöverket, Energimarknadsinspektionen, Försvarets materielverk, Kommerskollegium, Kustbevakningen, Luftfartsverket, Läkemedelsverket, Migrationsverket, Polismyndigheten och Upphandlingsmyndigheten. Vi noterar att SMHI på s. 19 i rapporten också hänvisar till Kammarkollegiet som en myndighet att inkludera i förordningen, men vi utgår från att detta är ett tryckfel.

De föreslagna myndigheternas ansvarsområden ligger i linje med vad regeringen har pekat ut som viktigt i sin nationella strategi och handlingsplan för klimatanpassning. Förslaget bidrar alltså till en samstämmig styrning från regeringen. Flera av myndigheterna bedriver dessutom redan ett klimatanpassningsarbete, vilket innebär att förordningen ger arbetet en tydligare struktur och långsiktighet. Tillsammans ger detta förutsättningar för en bättre nationell samordning och uppföljning av arbetet.

Statskontoret tillstyrker förslagen om att bredda och förtydliga klimatanpassningsförordningen vad gäller myndigheternas ansvar (4.2)

Statskontoret tillstyrker båda förslagen. Förändringarna skapar en mer konsekvent förordning och ett mer konsekvent arbete bland myndigheterna. Det ger också regeringen en bättre överblick av området, vilket underlättar regeringens styrning.

Statskontoret instämmer vidare i SMHI:s bedömning att förändringarna kommer att ställa större krav på de berörda myndigheterna att samverka, samt på SMHI att utveckla sin vägledning. Men vi ser inte detta som ett hinder för att genomföra förslaget.

Statskontoret tillstyrker förslagen om att bredda och förtydliga länsstyrelsernas uppdrag (4.3)

Statskontoret tillstyrker förslaget att förtydliga att länsstyrelsernas klimat- och sårbarhetsanalyser ska omfatta länet och vid behov angränsande län. Förslaget klargör i huvudsak vad som redan följer av förordningen, och ligger i linje med förslagen i avsnitt 4.2.

Statskontoret tillstyrker också förslaget att förtydliga och bredda länsstyrelsernas regionala samordningsuppdrag. Vi instämmer i SMHI:s bedömning om att förslaget gör regionernas roll i klimatanpassningsarbetet tydligare när detta anges i förordningstexten. Samtidigt ger formuleringen länsstyrelserna ökat handlingsutrymme att avgöra vilka övriga aktörer de samverkar med, vilket är rimligt med tanke på att länsstyrelsernas förutsättningar och kontexter skiljer sig åt. Men vi noterar att länsstyrelserna inte har fått lämna synpunkter på det här delförslaget, vilket regeringen bör beakta i den fortsatta beredningen.

Statskontoret tillstyrker övriga föreslagna förändringar (4.4)

Statskontoret tillstyrker förslagen. Vi delar SMHI:s bedömning att det första förslaget om att regelbundet se över målformuleringarna bidrar till att levandegöra och harmonisera arbetet.

Vi delar också SMHI:s bedömning om att det andra förslaget, dvs. att regeringen tar bort redovisningskravet för handlingsplanerna, bidrar till att minska den administrativa bördan för myndigheterna. På så sätt kan myndigheternas interna arbete bli effektivare.

I detta ärende har avdelningschef Peter Kvist beslutat. Utredare Malin Hellström-Carlsson har varit föredragande. I beredningen har också enhetschef Erik Nyberg och praktikant Nils Littorin deltagit.

Datum: 2026-11-05

.....	.....
Beslutande	Föredragande
Peter Kvist	Malin Hellström-Carlsson
Namnförtydligande	Namnförtydligande

Denna handling har beslutats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.